

Literatuuronderwijs via de televisie

1 januari 1990

Auteur: Arita van der Sluis

Volume: 21

Nummer: 2

Pagina's: 63-66

Documenten

- [moer_jrg21_017.pdf](#)

arita van der sluis op het moment dat dit artikel geschreven werd was het materiaal nog niet geheel gereed maar in elk deel staat informatie over de auteur en zijn interviewfragmenten afgedrukt over literatuuronderwijs dat zijn persreacties opgenomen die gepubliceerd zijn ten tijde van het verschijnen van het via de televisie boek achtergrond informatie bij de literaire invalshoek en een samenvatting van het verhaal en vragen en opdrachten en commentaren het materiaal er zijn zowel individuele als groepsoverdrachten die gericht zijn op de verwerking van de nederlandse onderwijs televisie not besteedt de romans in het lesmateriaal staat bij een aflevering aandacht aan literatuur in haar omgeving af en toe een vraag die verwijst naar de manier waarop wil graag vaste voet krijgen in het onderwijs maar die kan zonder bezwaar derwijs er bestaan echter nogal wat weerstanden bij worden overgeslagen elk boek kan dus goed docenten tegen het gebruik van televisieprogramma's apart behandeld worden binnen de serie is het in de klas waarom anita van der sluis sprak hier een afgerond geheel over met twee medewerkers van de noten bekeek drie programma's van een nieuwe literatuurserie voor portretfoto's boven treinrails de bovenbouw van het voortgezet onderwijs de drie programma's die ik van deze serie gezien hebben hebben allemaal dezelfde opzet elk heeft enige dat de tweede wereldoorlog als programma begint met pakkende beelden uit sprekende rwerpen kan vervangen is een derde de verfilming van het boek daarna volgt de wereldoorlog aldus harry mulisch in het proefschrift de uitleg wat het thema van het boek programma van de nederlandse onderwijs televisie en die de titel verklaart dit alles op heldere wijze over zijn roman de aanslag dit lijken wijze daarna volgen afwisselend filmfragmenten en ware woorden de nasleep van de tweede wereldoorlog beelden interviewbeelden met de wereldoorlog wekt niet alleen discussie op in krant auteur interviewbeelden met oud verzetsmen en tijdschrift ook op de literatuurlijsten van senen somers actuele beelden van locaties uit de scholieren komen boeken met de oorlog als boeken of films thema nog steeds ontzettend veel voor de not heeft medehierom en om-

dat het dit jaar vijftig wat opvalt is dat er veel aandacht besteed is aan jaar geleden is dat de tweede wereldoorlog visueel aspecten er zijn prachtige beelden over uitbreken een nieuwe lessenserie voor televisie gangen die tegelijkertijd functie heel zijn zo gemaakt genaamd schrijvers over de oorlog die komt er in het programma over wierook en traanvrijdelige lessen serie is bedoeld voor het literaire een prachtige overgang voor van een schooltuuronde rwijs in de bovenbouw van het voort van de schrijver die op de treinstreep staat naar gezet onderwijs het school van dezelfde treinstreep maar dan in de film en in de aflevering over het meisje met het rode haar verschijnt de portretfoto's van de mannen uit putten boven de treinrails in de cadenserie bevat vijf programma's van 25 minuten dans van de goederenwagens waarmee ze naar elk programma heeft een boek als onderwerp een werkkamp werd en getransporteerd waarin de oorlog centraal staat achtereenvolgens zullen programma's worden uitgezonden hoewel de programma's in opzet overeenkomen over wierook en tranen van Ruyslinck de donkere men zijn er onderlinge verschillen dat ligt kamer van Damokles van Herman de Aanslag van onder andere en de getoonde filmbeelden het multischapotaal 1943 van vestdijk en het meisje maakt nogal een verschil of je naar fragmenten met het rode haar van de vries bij de serie hoort uit een recente film als de aanslag kijkt of naar verder schriftelijk lesmateriaal voor docenten en het twintig jaar oude wierook en tranen verder leerlijken dat ook per boek is gerangschikt speelt ook mee welke auteur aan het woord is 1990 2 moer 63 zo gaat waardruyslink heel helder in op de dacht in het lesmateriaal komen vragen voor literaire aspecten en thema's van zijn werk het die alleen maar beantwoord kunnen worden als vrijpersoonlijke verhaal van theun de vries het boek zelf ook gelezen is slimme of juist vond ik zelf minder interessant Harry Mulisch domme leerlingen schrijven de goede antwoorden geïnterviewd in bloemendaal bij de woorden op en leren die voor het mondeling van hannah schaft en Gerrit van der Veen examen uit het hoofd ik ben erg benieuwd hoe wat zijn woorden extra nadruk geeft dit in de praktijk gaat drempeleverlagend wat wil de not met deze serie de formule van de programma's is gebaseerd de not wil dat haar programma's bekeken en op de succesvolle serie geef mij maar een boek gebouwd en in het onderwijs daarom die door de not in het kader van leesbevordering hebben ze voor deze serie weinig risico genomen en boekpromotie werd gemaakt voor de men en boeken gekozen die veel gelezen worden bouw van het voortgezet onderwijs en bovendien moesten van deze boeken film die werd uitgezonden in 1989 boekfragmenten fragmenten voorhanden zijn de keuze van de werden gedramatiseerd de auteur kwam in boeken kwam tot stand op grond van een beeld en vertelde over zijn boek bovendien frequentielijst van de meest gelezen boeken in werd er veel achtergrondinformatie gegeven bij het voortgezet onderwijs bovendien staan de het literaire werk in de vorm van een bukkboek aanslag de donkere kamer van Damokles wierook eerdere literatuurprogramma's van de not en tranen en oorlogsboeken van Marga Minco hebben nooit zo'n hoge waardering gekregen Simon Vestdijk en Theun de Vries als deze als deze serie de enthousiaste reacties worden serie aanslaat denkt men in de toekomst ook door de not dan ook

toegeschreven aan boven minder voor de hand liggende titels te behan-
geschetste formule delen ook deze nieuwe serie staat in het kader van leesbevordering
en boekpromotie en beoogt u it door de not uitgevoerd behoeften onder dat de leer-
ling na het zien van het programma zoek onder docenten nederlands is gebleken
aangespoord wordt het boek zelf te lezen verdat er bij hen belangstelling be-
staat voor lite de r probeert men te bereiken dat de leerling raire thema's en lit-
eraire portretten als onder door het programma inzicht krijgt in aard in werp
van een programma voorwaarde daarbij houd en structuur van het boek om dit l-
aats te is wel dat de programma's op zichzelf staan en te bereik en word t er mi-
jns inziens wel een s iets dat docenten zelf kunnen beslissen welk pro te veel van
het plot weggegeven in de getoonde gramma ze wel en welk ze niet gebruiken in
hun filmfragmenten lessen wat dat betreft zou deze serie een succes kunnen wor-
den een grote verdienste van dit soort programma's is dat ze de drempel van
het lezen van literatuur toch twijfelt men bij de not volgens karel verlagen door
de schrijver zelf zo duidelijk het maartense de leider van het project schrijvers
boek te laten uitleggen kunnen leerlingen die over de oorlog is het erg vreemd
dat er wel veel het boek lezen zelf het boek ook veel beter be belangstelling
bestaat voor elke nieuwe ondergrijpen want als je zonder enige voorkennis wi-
jsmethode maar dat er voor onderwijstele een literair werk gaat lezen kunnen
je veel din visie programma's weinig of geen interesse begen ontgaan op deze
manier zullen uitspraken staat als ik begrijpen ik's van dit boek of literatuur is
die geringe belangstelling berust volgens niks voor mij waarschijnlijk niet meer
zoveel te hem vaak op vooroordelen hij bespeurt in het horen zijn van
scholieren onderwijsveld een onterechte minachting voor maar schuilt hierin
dan niet het gevaar dat televisieprogramma's deze zouden bedreigend leerlin-
gen vo lstaan met het kijken naar het pro zijn voor het leesgedrag van leerlin-
gen de tele gramma en het boek li nks laten liggen omdat t visie gaat de plaats van
de literatuur in nemen alle voor het examen relevante informatie in het leerlin-
gen lezen niet mee r maar kijken naar te progra mma zit hier is door de makers
aan ge levisieseries televisie kijken zo menen docen 64 mo e r 1990 2 ten doe t
ook een ander beroep op de aandacht de oorlog in de les te gebruiken ligt op het
pr ak van de leerling namelijk op het recreatieve tische vlak zo lang nog niet elk l-
okaal is uitgedenken zo wordt televisie en video nog wel rust met video moet
de leerkracht tijd steken in vaak gebruikt in de klas maar de not heeft het op-
nemen van programma's videoapparaat volgens maartense juist didactische doel-
stellingen regel en ermee sjouwen en nog wat van gen met de programma's en
geen recreatieve zulke probleempjes die bij een toch al grote zoals bij voorbeeld
het literaire programma van taakomvang al snel onoverkomelijk zijn boudewijn
buchde not wil helpen bij het literatuur leren lezen dat het moeilijk is om kredi-
et te krijgen in het en begrijpen de keuze en de volgorde van de onderwijs lei-
den de makers af uit het feit dat ze beelden van elk programma zijn niet toeval-
lig de leraren individueel moeten aanschrijven om volgens kees van harten de
regisseur van de dat er anders geen respons komt leraren zijn in programma's
juist om de informatie zo goed het algemeen eigenwijs en individualistisch er mo-
gelijk over te laten komen is gezocht naar blijkt weinig overleg en overeenstem-

ming te op timale overdrachtsmomenten door filmbeelden zijn over hoe je als sectie nederlands het literaire archiefmateriaal en interviewfragmenten ten tuuronderwijs zou kunnen invullen hij heeft veel aandacht besteed aan de muziek veel docenten zullen het hiermee eens kunnen omdat die een grote invloed heeft op de manier zijn maar een belangrijker reden is misschien waarop je de beeldenervaart wel dat het tot nu toe verschenen materiaal geen dit lijkt een open deur want ie dere regisseur aanleiding gaf om het te gebruiken of dat men zal hetzelfde zeggen over zijn programma's in domweg niet op de hoogte is van het bestaan het geval van schrijvers over de oorlog vind ik dat van de programma's de makers erin geslaagd zijn de serie kan een ander bezwaar om series als schrijvers over heel goed leermiddel zijn omdat het zaken iggo a moer 65 biedt die schriftelijk materiaal alleen niet kan recensie bieden zo biedt schrijvers over de oorlog beeld en met de emotionele waarde en intensiteit van de roman een interview met de auteur zodat je deze leert van den berg kennen en snapt wat hij met zijn boek wilde zeggen verder biedt het achtergrondinformatie over de relatie zodat je het boek in zijn totaliteit kan bevatten zo ontstaat er een complex geheel joke zwart dat alleen op deze wijze tot stand kan komen en dat meerwaarde aan zo'n programma over het vrouwen over taal desbetreffende boek geeft in hun werk evaluatie na de uitzendingen komen er standaard enqueteuitslagen zoals van elk televisie programma tieneke krol en burger de makers willen echter ook zelf de scholen in Franca van alebeek om te zien hoe er met het materiaal gewerkt geschiedt in de praktijk vrouwen over taal wordt en wat de reacties zijn ook hopen ze op in hun werk spontane reacties van leerkrachten docenten Amsterdam door 1988 kunnen op deze wijze invloed hebben op wat er 288 blz f24 50 gemaakt kan worden taalgebruik van arbeiders vrouwen ik heb begrepen met welke inzet en met welk enthousiasme aan deze serie is gewerkt en ik kijk dit is de brief ja he t s taat er kort en denk dat dat ook uit de programma's blijkt al krachtig maar je ziet er niet aan af dat ik er lemaal kijken dus soms wel twintig velletjes voor verknoei het tekstboek is voor f9 te bestellen bij de notuleratu over vrouwen en taal is er volop de afdeling verkoop antwoordnummer iris laatste tien jaar is er in binnen en buitenland 1200 vershil versum 035 72 36 z z veel onderzoek verricht naar de verschillen tussen de precieze uitzend data van de programma's en mannen en vrouwen in taalverwerving en vindt u in de age nda op p 80 taalgebruik en naar specifieke kenmerken van het taalgebruik van vrouwen onderscheiden naar klasse wordt er bij vrouwen echter zelden gemakt en de conclusies zijn meestal gebaseerd op onderzoek onder vrouwen uit de hogere of middenklasse de schrijfsters van geschoold in de praktijk hebben vooral te maken met arbeid erversvrouwen zij hebben da arvoor behoefte aan studies waar in het taalgebruik van juist deze vrouwen centraal staat dezelfde behoefte wordt aangegeven door open school begeleidsters voor hun werk met laaggeschoolden vrouwen ontbreekt geschikt en onderscheidend materiaal ze hebben eveneens behoefte aan materiaal waarin taalscholing van vrouwen wordt verbonden met onderzoek naar hun maatschappelijke positie en hun mogelijkheden na de open school daarom besloten de schrijfsters tot een on 66 moer 1990 2

